PÅSKEKALENDER 2020

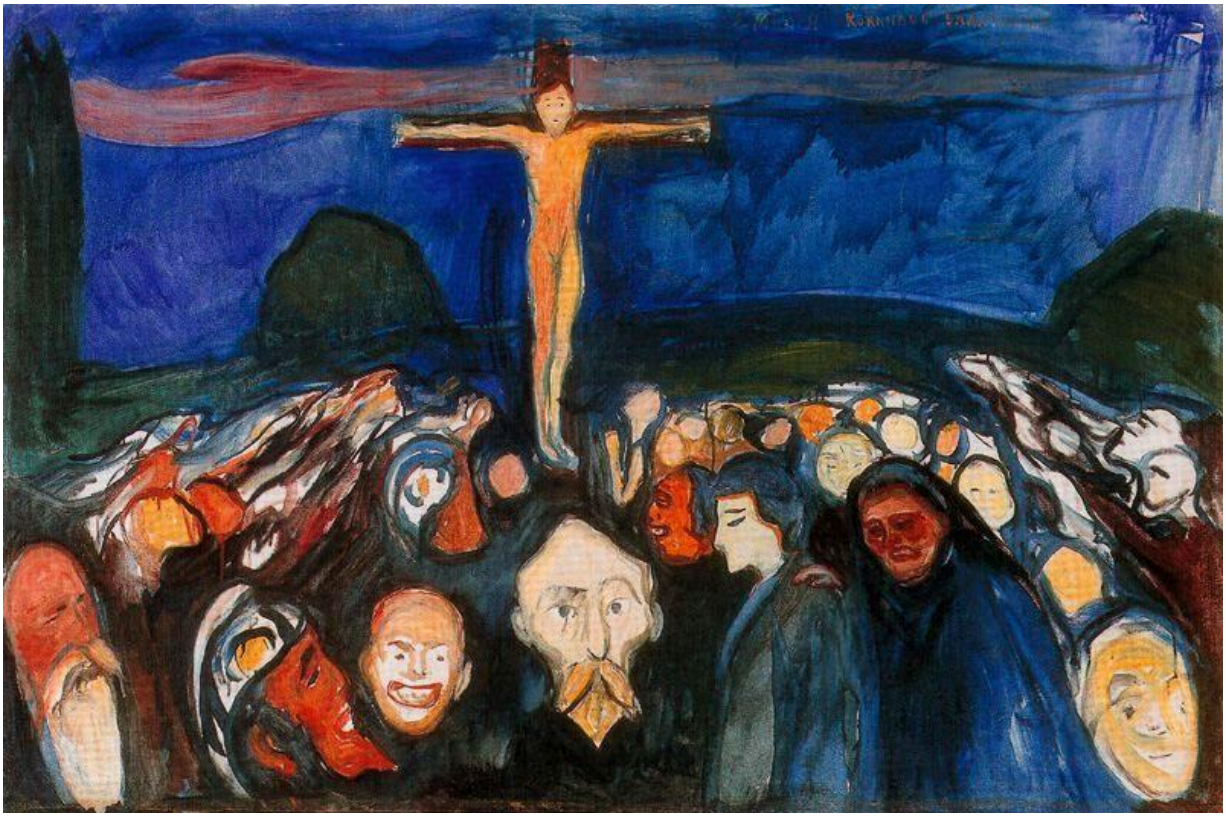

Golgata, 1900, Edvard Munch

Påsken 2020 ble den påsken hvor vi ikke kunne samles. I noen kristne miljøer snakkes det om «scattered community» - et fellesskap som er spredt på flere steder. Dette må vi øve oss denne våren, å være et spredt fellesskap til vi igjen kan samles. Og i påsken kan vi ha et felles fokus på veien fra palmesøndag via skjærtorsdag til påskedag – på hvert vårt sted.

Denne påskekalenderen tar oss gjennom påsken dag for dag, fra lørdag før palmesøndag til andre påskedag. For hver dag finner du bibelteksten som Bibelselskapet foreslår, et lite tekstutsnitt og en salmetekst eller et dikt. Det er også noen ord til ettertanke og det er gjengitt en kunstnerisk fremstilling knyttet til hver dag.

Påsken 2020 – soknеprest Jon Andreas Lauvland

4/4 - lørdag før Palmesøndag – 1 Kor 10,16-17

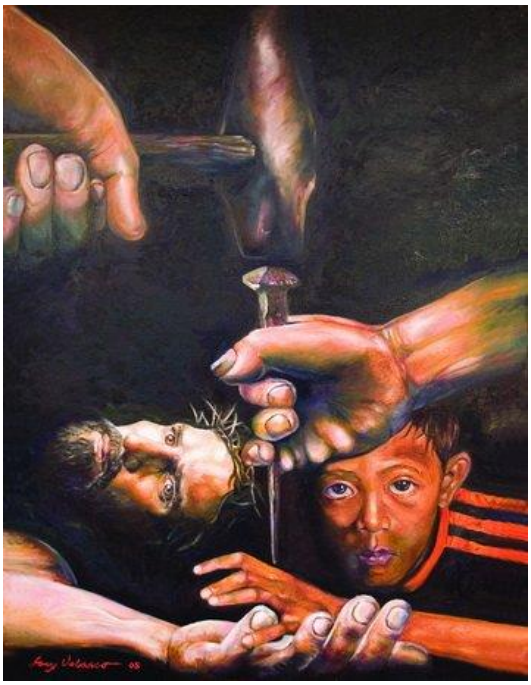

ORD: Velsignelsens beger som vi velsigner, gir det ikke del i Kristi blod? Brødet som vi bryter, gir det ikke del i Kristi kropp? Fordi det er ett brød, er vi alle én kropp. For vi har alle del i det ene brød. (v. 16-17)

POESI: Vi som er så vidt forgrenet,
er i deg hverandre nær.
La oss bli så dypt forenet
som du med din Fader er!
Ja, i sannhet, la oss brenne
med din egen himmelild,
slik at verden klart kan kjenne:
Det er deg vi hører til!

L. von Zinzendorf – S13 527,3

TANKE: Herre Jesus, rekk ut dine sårmerkete hender og velsign ditt folk. Sameina oss med deg og med kvarandre i kjærleik *(Katolsk bønnebok 1990)*

ESTETIKK: Den filippinske kunstneren J. Vallasco (1967-2010) «At de må være ett»

5/4 - Palmesøndag - Joh 12,12-24

ORD: Jesus svarte: «Timen er kommet da Menneske-sønnen skal bli herliggjort. Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det bare det ene kornet. Men hvis det dør, bærer det rik frukt. (v. 23-24)

POESI: Herre, du våker i verdens natt,
Herre, du bor i mørket,
Herre, du viser oss Kristi dag!
Selv under livets tyngste slag
er vi hos deg, du vår Gud!

Svein Ellingsen - S13 738,3

TANKE: Å Kristus, medan vi framleis leitar etter deg, har du alt funne oss. Same kor fattig vår bøn er, høyrer du oss betre enn vi kan tenkja oss eller tru.

Broder Roger, Taize

ESTETIKK: El Greco: «Pietà»

6/4 - mandag i den stille uke – Jesaja 56,1-8

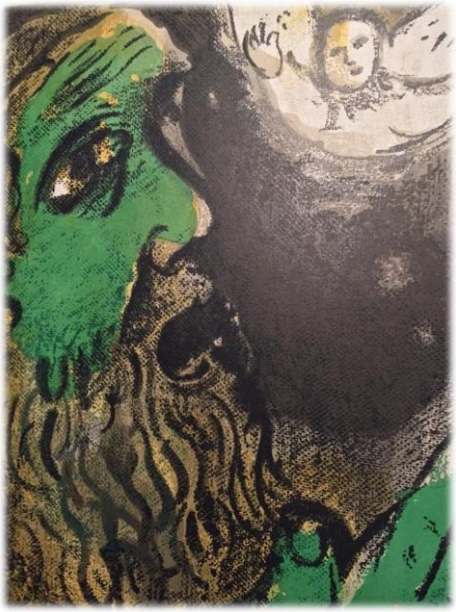

ORD: For mitt hus skal kalles et bønnens hus for alle folk, sier Herren Gud, som samler Israels fordrevne. Enda flere vil jeg samle enn dem som alt er samlet. (v. 7-8)

POESI:
Denne timen gjev eg i di hand, kom og ver oss nær!
Gjer i mellom oss eit rom der din kjærleik er.

Dette livet gjev eg i di hand, alt som er gått sund.
Gjer meg heil og sei mitt navn med din egen munn.

Dette hjartet gjev eg i di hand, med så mange sår.
Stryk i nåde alle feila ut frå så mange år.

Dette vesle barnet inni meg, ta det i din famn.
Redd for døden er eg din, du som veit mitt navn.

Mine evner, Herre, mine år vil eg gje til deg.
Lat meg vera din – men og: Lat meg vera meg.

Bell / Maule – til norsk v H J Sagrusten

TANKE Bønn er oppmerksomhet. Oppmerksomhet er bønn. *Simone Weil*

ESTETIKK: Marc Chagall. Jobs bønn

7/4 - tirsdag i den stille uke – Rom 3,21-26

ORD: Her er det ingen forskjell, for alle har syndet og mangler Guds herlighet. Men ufortjent og av hans nåde blir de kjent rettferdige, frikjøpt i Kristus Jesus. (v. 22-24)

POESI: Nå dekkes bordet, nå tennes lyset,
og den som vil, kan få slå seg ned
og legge av seg alt det som tynger,
og ta imot Herren Jesu fred.

Rop ut på torget, rop ut på gaten
at det er tid til å komme hjem.
Og den som lytter, skal finne veien,
og den som leter, skal finne frem.

Hans Olav Mørk S13 621,1-2

TANKE: Jeg synes den stille uke er utmattende. Uansett hvor mange ganger jeg har gjennomlevd hans korsfestelse, blir ikke min engstelse for hans oppstandelse noe mindre – Jeg er livredd for at i år vil det ikke skje, at det ikke hendte den gang. Alle kan bli sentimentale av fødselsscenen, en hvilken som helst idiot kan føle seg som en kristen i julen. Men det er påsken som er den store begivenheten; tror du ikke på oppstandelsen, så er du ingen troende.

John Irving – "En bønn for Owen Meany"

ESTETIKK: Joey Vallasco (1967-2010) «Hele»

8/4 - onsdag i den stille uke – Joh 13,1-17

ORD: Når jeg som er herren og mesteren, har vasket deres føtter, da skylder også dere å vaske hverandres føtter. Jeg har gitt dere et forbilde: Slik jeg har gjort mot dere, skal også dere gjøre. (v. 14-15)

POESI: Eg veit eg ofte svikte,
eg fornekte og bedrar.
Eg gjer'kje det eg plikte,
eg e hjertelaus og hard,
e likasel for andres nød
og blind for venners sorg,
ka bryr det meg dei andres død,
min kulde e så fast ei borg.
Men framleis e du lika gla' i meg
tilgir meg alle feilå mine.
Stille tar du kappå di av deg,
tar te å vaska beina mine.
Bjørn Eidsvåg S13 144,3

TANKE: Det nytter ikke med ord. Det nytter aldri med ord. Hvis du vil si noe.

H Børli

ESTETIKK: Jesus vasker Peters føtter, av Feet Ford Madox Brown

9/4 - Skjærtorsdag – Matt 26,17-30

ORD: Mens de holdt måltid, tok Jesus et brød, takket og brøt det, ga disiplene og sa: «Ta imot og spis! Dette er min kropp.» Og han tok et beger, takket, ga dem og sa: «Drikk alle av det! For dette er mitt blod, paktens blod, som blir utøst for mange så syndene blir tilgitt. (v. 26-28)

POESI: CRESCENDO

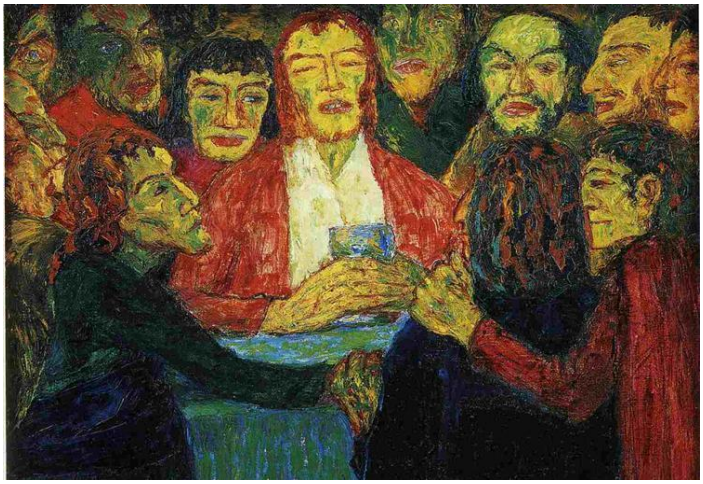

Ville gjerne ha vært der
da den blinde fikk sitt syn
og den døve sine ører åpnet
sin bundne tunge forløst
den uklare tale forvandlet
til befriende crescendo
etter alle disse årene
ville gjerne ha vært der, Herre
da du gikk iblant oss
da du helbredet og forkynte
Jeg kommer, Herre
lysene er tent vinen funkler i kalken

Gerd Grønnvold Saue «Bibeldikt», 2014

TANKE: «Med Gud begynner det alltid akkurat der vi er og ingen andre steder, og han er både veien og kompasset.» *Ignatius av Loyola*

ESTETIKK: Det siste måltid, Emil Nolde 1909

10/4 - Langfredag – Mark 14,26 - 15,37

ORD: Og ved den niende time ropte Jesus med høy røst: « *Eloï, Eloï, lemá sabaktáni?*» Det betyr: « *Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?*» (15,34-35)

POESI: För att du inte
tog det gudomliga
dig till en krona,
för att du valde
smälek och fattigdom
vet vi vem Gud är.

För att du lydde fram till det yttersta - döden på korset,
vet vi vad seger, vet vi vad väldighet,
vet vi vad Gud är.

För att du nedsteg hit till de plågade, hit till de dömda,
vet vi att ingen ensamhet finnes mer,
vet vi var Gud är. *Olov Hartman S13 358,1-3*

TANKE: Kan vi tro at opplevelsen av Guds fravær, er et nærvær som enda ikke er avdekket? (*A M Grasaas, Korsveifestivalen 2015*)

ESTETIKK: Utsnitt av *Hieronymus Bosch; Kristus bærer korset*

11/4 - Påskeaften – Mark 15,38-47

ORD: … forhenget i tempelet revnet i to, fra øverst til nederst. Da offiseren som sto rett foran ham, så hvordan han utåndet, sa han: «Sannelig, denne mannen var Guds Sønn!» (v. 38-39)

POESI: Ja, jeg har voldt deg pine,
men du vil be for meg.
Du nevner meg blant dine.
I mørket ser jeg vei.

Din korsvei skal jeg finne.
Du møter meg på den.
Din kjærlighet skal vinne
mitt tapte liv igjen.

O Herre, du vil bære
ditt kors i alles sted.
Deg være evig ære!
Du er vårt liv, vår fred.

Svein Ellingsen S13 140,6-8

TANKE: Nettopp i dette ligg truas styrke i møte med det meiningslause. Ikkje i forsøk på å forklare, ikkje i forsøk på å redda Guds renommé ved å påtvinga det meiningslause meining. Men ved å kunna håpa midt i lidinga, ved å ha blikket retta mot langfredag og påskemorgon på ein og same gong. *Arnfinn Fiskå*

ESTETIKK: De som var mistenkt for å være kristne, ble under forfølgelsen i Japan på midten av 1600-tallet tvunget til å tråkke på et bilde av Kristus eller Jomfru Maria for med det å vise a de ikke var kristne. Tråkkebildet ble kalt *fumie*.

12/4 - Påskedag – Lukas 24,1-9

ORD: «Husk hva han sa til dere mens han ennå var i Galilea: 'Menneskesønnen skal overgis i syndige menneskers hender og korsfestes, og den tredje dagen skal han stå opp.'» Da husket de hans ord. (v 6-8)

POESI:

PROSJEKT PÅSKE
Sju dagar på å skape
Tre dagar på å nyskape
for no hastar det! - seier Herren

Har eg sagt A - må eg seie B
eller rettare sagt O(mega)

Vi måtte gjennom dette:
livet – døden - og livet igjen
eg og Adam - og Eva
tru det eller ei –
men livet er kome - for å bli!

Arnfinn Haram

TANKE: "La geværsalvene knitre , la dem pine og piske, la bare langfredagsmørket senke seg over landet – vi lurer dem påskemorgen – når den gyldne sol frembryter gjennom den kullsorte sky"
Christian Hansen (23), dansk teologistud. like før han ble skutt 23/6-1944:

ESTETIKK: Oppstandelsesikon i ortodoks tradisjon.

13/4 - 2. Påskedag – Luk 24,13-35

ORD:
De ba ham inntrengende: «Bli hos oss! Det lir mot kveld, og dagen heller.» Da gikk han med inn og ble hos dem. Og mens han satt til bords med dem, tok han brødet, ba takkebønnen, brøt det og ga dem. Da ble øynene deres åpnet, så de kjente ham igjen. (v. 29-31)

POESI: Døden må vike for Gudsrikes krefter!
Du som var død, er vår Herre i dag!
Kristus, du lever og står ved vår side
Her hvor vi rammes av jordlivets slag.

Døden må vike for Gudsrikes krefter!
Livet er gjemt i et jorddekket frø.
Se, i oppstandelsens lys skal vi leve.
Se, i oppstandelsens lys skal vi dø. *Svein Ellingsen S13 209,1 & 5*

TANKE: Jesus Kristus – min glede, mitt liv, mitt alt (*Wilfried Stinissen*)

ESTETIKK: Fritz von Unde, «Bordbønn», 1885

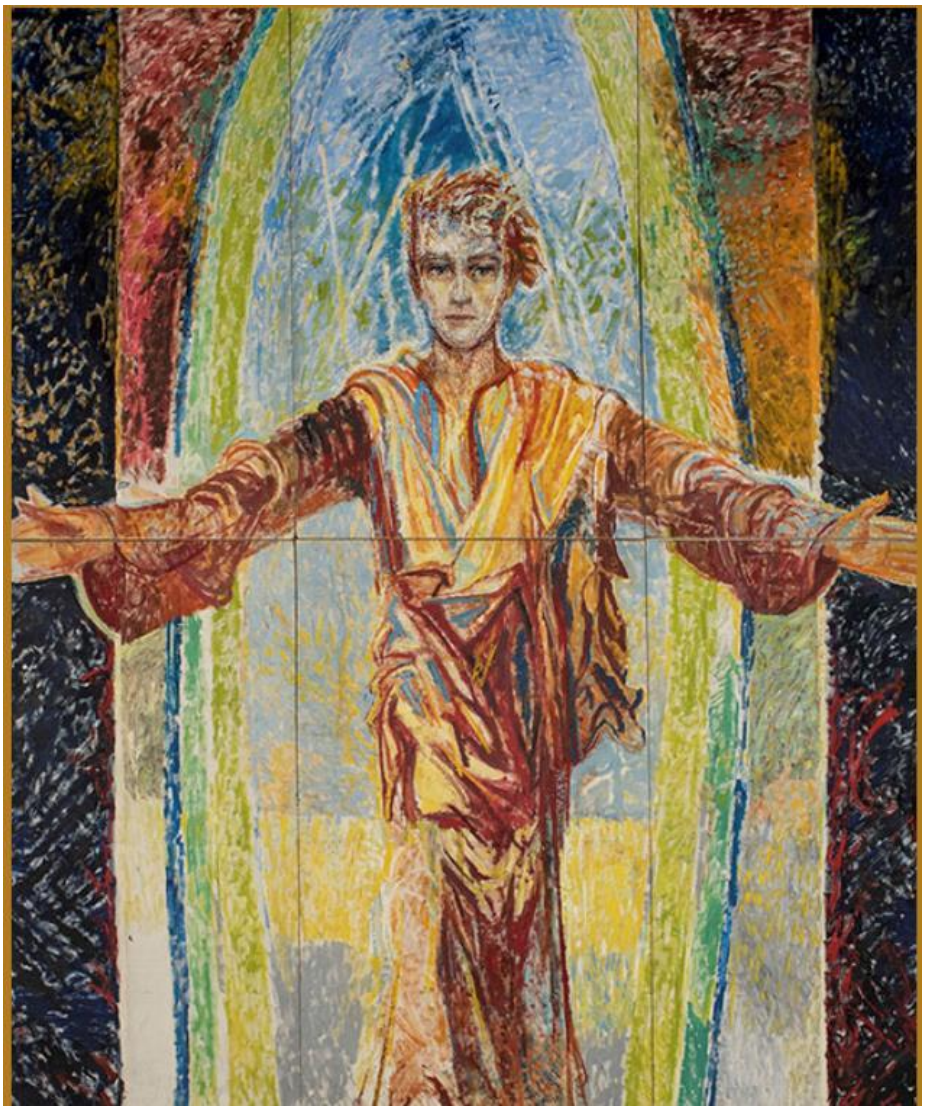

Henrik Sørensen